

Maria Biolik

Dr Lech Krajewski (3 VI 1950 - 20 I 2012)

Prace Językoznawcze 14, 7-9

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSPOMNIENIA

Maria Biolik
Olsztyn

Dr Lech Krajewski (3 VI 1950 – 20 I 2012)

20 stycznia 2012 r. odszedł od nas kolega, przyjaciel i nauczyciel, znany i powszechnie lubiany dr Lech Krajewski. Urodził się 3 czerwca 1950 r. we wsi Chrostkowo, pow. Lipno, w rodzinie nauczycielskiej. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Nakle nad Notecią podjął naukę w Studium Nauczycielskim w Bydgoszczy na kierunku filologia polska, a następnie rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Należał do studentów bardzo aktywnych, działał w naukowym kole językoznawców, był organizatorem w kwietniu 1973 r. VI ogólnopolskiego zjazdu językoznawczych studenckich kół naukowych. W Toruniu poznał swoją żonę – Wandę, studentkę historii, mieszkankę Olsztyna, nawiązał liczne kontakty przyjacielskie.

Pracę magisterską pisał pod kierunkiem doc. dr. Jerzego Maciejewskiego. Zajął się w niej słownictwem i frazeologią języka młodzieżowych grup przestępczych, łącząc problematykę ściśle językoznawczą z zagadnieniami socjolingwistyki. Egzamin magisterski złożył 25 czerwca 1974 r. na podstawie pracy „Słownictwo nieletnich grup przestępczych z Zakładu Poprawczego w Świeciu nad Wisłą”, a już 1 lipca tego roku został pracownikiem Zakładu Filologii Polskiej WSP w Olsztynie. Był kolejno: asystentem stażystą (od 1 lipca 1974 do 1 lutego 1975), asystentem (od 1 lutego 1975 do 30 września 1976), starszym asystentem (od

1 października 1976 do 30 września 1984). Jego pierwsze publikacje naukowe dotyczyły języka subkultur młodzieżowych. Lech Krajewski kontynuował swoje zainteresowania naukowe dotyczące leksyki gwary przestępczej w artykule *Z zagadnień słownictwa nieletnich grup przestępczych. Ogólna charakterystyka leksyki* („Prace Naukowo-Badawcze Zakładu Filologii Polskiej”. WSP. Olsztyn 1978, s. 121–134) oraz w pracy: *Mechanizmy ekspresji w synonimii leksykalnej nieletnich przestępców* („Acta UMCS. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Filologia Polska” 1981, z. 18, s. 143–154).

Podczas pracy w Zakładzie Filologii Polskiej WSP w Olsztynie Lech Krajewski został skierowany w 1979 r. na półroczny staż naukowo-dydaktyczny w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Staż odbywał pod opieką naukową prof. Andrzeja M. Lewickiego i prof. Teresy Skubalanki, rozwijając swoje zainteresowania naukowe dotyczące leksyki i frazeologii używanej w środowiskach szkolnych, a w szczególności w slangu młodzieżowym. Pobyt na stażu w Lublinie sprawił, że Lech Krajewski zainteresował się frazeologią i rozpoczął zbieranie materiałów do pracy doktorskiej. Opublikował artykuły: *Synonimia porównań odprzymiotnikowych* w pracy zbiorowej pod redakcją A. M. Lewickiego *Stalość i zmienność związków frazeologicznych* (UMCS Zakład Języka Polskiego. Lublin 1982, s. 111–121) oraz *Postać gramatyczna porównań czasownikowych w języku polskim* w pracy zbiorowej *Z problemów frazeologii polskiej i słowiańskiej* pod redakcją M. Basaja i D. Rytel (Wrocław–Warszawa 1982, s. 113–123). Ponieważ nie zdążył obronić pracy doktorskiej, 1 października 1984 r. został przeniesiony na etat redaktora w Wydawnictwie WSP w Olsztynie.

W 1982 r. Lech Krajewski ukończył na Uniwersytecie Warszawskim Podyplomowe Studium Lektorów Języka Polskiego jako Obcego „Polonicum”. Zdobyte kwalifikacje pozwoliły mu podjąć pracę na Uniwersytecie w Leningradzie. Na kontrakcie w byłym ZSRR przebywał od 1987 do 30 czerwca 1992 r. W Petersburgu ukończył pracę doktorską, którą przez wiele lat doskonalił. Obronił ją w czerwcu 1992 r. na Uniwersytecie w Petersburgu. Jego promotorem był wybitny rosyjski językoznawca prof. Walery Michajłowicz Mokijenko. W pracy doktorskiej Lech Krajewski zajął się analizą syntaktyczną frazeologizmów z komponentem porównawczym we współczesnym języku polskim.

Po powrocie z kontraktu dr Lech Krajewski podjął pracę na WSP w Olsztynie. Został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Instytucie Filologii Polskiej. Prowadził zajęcia dydaktyczne ze studentami filologii polskiej, filologii rosyjskiej i wschodniosłowiańskiej, historii i pedagogiki. Jako nauczyciel i językoznawca prowadził zajęcia ze studentami polonistyki w Mławie, organizował też różne formy kształcenia polonistycznego na studiach podyplomowych przeznaczonych dla czynnie pracujących nauczycieli.

W czasie wolnym od dydaktyki zbierał materiały do swojej rozprawy habilitacyjnej, którą zamierzał poświęcić leksyce i frazeologii używanej w środowisku

narkomanów, uczestniczył w licznych konferencjach i sympozjach językoznawczych, brał czynny udział m.in. w posiedzeniach komisji frazeologicznej PAN. Na konferencjach wygłaszał referaty, drukowane później w pracach zbiorowych, jak np.: *Porównania z komponentem antroponimicznym (Onomastyka literacka*. Pod red. M. Biolik. Olsztyn 1993, s. 385–395), *Z historii badań nad porównaniem. Aspekt językowy porównania (W: Polsko-wschodniosłowiańskie powiązania kulturowe, literackie i językowe. 2: Językoznawstwo i translatoryka. Materiały z V Międzynarodowej Konferencji Naukowej. „Perkoz” k. Olsztynka 7–9 X 1993*. Olsztyn 1995, s. 275–285), *Z badań nad porównaniem. Aspekt stylistyczny („Zeszyty Naukowe WSP. Prace Filologiczne”, z. 1, Olsztyn 1995, s. 289–300), Ognoseologicznym aspekcie porównań („Prace Językoznawcze”. Olsztyn 1998, z. 2, s. 25–30), *Z badań nad folklorem słownym dzieci i nastolatków. Dowcipy inspirowane przez reklamę telewizyjną (W: Folklor i pogranicza*. Pod red. A. Staniszewskiego i B. Tarnowskiej. Olsztyn 1998, s. 280–297).*

Dr Lech Krajewski nie zerwał kontaktów naukowych i przyjacielskich, które nawiązał podczas pobytu w Petersburgu. Wyjeżdżał do Rosji na konsultacje naukowe i konferencje. Przygotowywał i wygłaszał referaty, poszerzając swoje zainteresowania frazeologią o problematykę językoznawstwa kulturowego. Tematy jego wykładów i wystąpień dotyczyły frazeologii, dydaktyki, translatoryki, np.: *Obrazowość frazeologizmu w dydaktycznym aspekcie („Wiernik”. Uniwersytet Państwowy w Petersburgu 1995/6), Językowy obraz kwiatu w porównaniach na przykładach z „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza („Wiernik”. Uniwersytet Państwowy w Petersburgu 1995/6), Z teorii i praktyki przekładu. Porównania w polskich przekładach „Pieśni nad pieśniami” („Wiernik”. Uniwersytet Państwowy w Petersburgu 1994/5).*

W zamierzeniach badawczych dr Lech Krajewski miał wiele ciekawych pomysłów. Realizował je podczas wykładów uniwersyteckich i wygłaszanych referatów. Tematy jego wystąpień to: *Typy struktur składniowych w porównaniach z łącznikiem „jak” we współczesnym języku polskim; Stereotyp Cygana w przysłowiaach polskich i w poezji; Frazeologia śmierci w „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza; Frazeologia w graffiti olsztyńskim a dialogowość; Frazeologizmy z komponentem „złoto” we współczesnym języku polskim i rosyjskim.*

1 września 2006 r. dr Lech Krajewski przeszedł na etat starszego wykładowcy i odszedł z Instytutu Filologii Polskiej do pracy w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UWM.

Dr Lech Krajewski był człowiekiem powszechnie lubianym i bardzo popularnym w środowisku polonistycznym. Wielokrotnie wybierano go na reprezentanta współpracowników w Radzie Wydziału i w uczelnianym Senacie. Przez wiele lat pełnił obowiązki pełnomocnika Rektora WSP do spraw młodzieży niepełnosprawnej. Był życzliwy ludziom i nikomu nie odmawiał pomocy.